

Vysvětlíme, co je šikana v práci, jak se jí můžete bránit a jak Vám pomůže ombudsman.

Co je šikana v práci? Jak ji poznám?

Opakované (dlouhodobé) ubližování druhým lidem na pracovišti. Může jít o posměšky, urážky, šíření pomluv, odmítání spolupracovat, znepříjemňování plnění pracovních úkolů, fyzické nebo slovní napadání a podobně. Většinou směřuje proti konkrétnímu člověku nebo skupině lidí. Může vážně narušit vztahy na pracovišti. Mluví se o ní také jako o násilí na pracovišti.

Pokud šikanuje **kolega/kolegyně**, říká se tomu také **mobbing**.

Pokud šikanuje **vedoucí**, je to **bossing**.

Co je a co není bossing?

Vedoucí šikanuje například tehdy, když někoho z podřízených nepřiměřeně přetěžuje, zadává nesmyslné nebo ponižující úkoly, bez rozumného důvodu sníží mzdu, neumožňuje vybrat si směny nebo termín dovolené, ačkoli to ostatním umožňuje, a podobně.

O bossing nejde, pokud má chování vedoucí/ho rozumný důvod – pokud například někomu sníží mzdu, protože udělá méně práce nebo ji udělá hůř, nebo kontroluje docházku tomu, kdo chodí často pozdě.

Může být šikana diskriminací?

Ano, může jít o diskriminaci v podobě **obtěžování**, pokud někoho šikanují z důvodů uvedených v antidiskriminačním zákoně, tedy kvůli rase, etnickému původu, národnosti, pohlaví, věku, zdravotnímu postižení, sexuální orientaci, náboženství, víře, světovému názoru nebo státní příslušnosti. Obtěžováním může být i **jednorázový útok**, pokud je velice vážný.

Musí šikanu řešit samotný zaměstnavatel?

Zaměstnavatel se šikanou musí zabývat, pokud se o ní dozví. Pokud ho na ni upozorníte, musí zajistit Vaši ochranu a musí se vyhnout odvetným opatřením (zabránit jim).

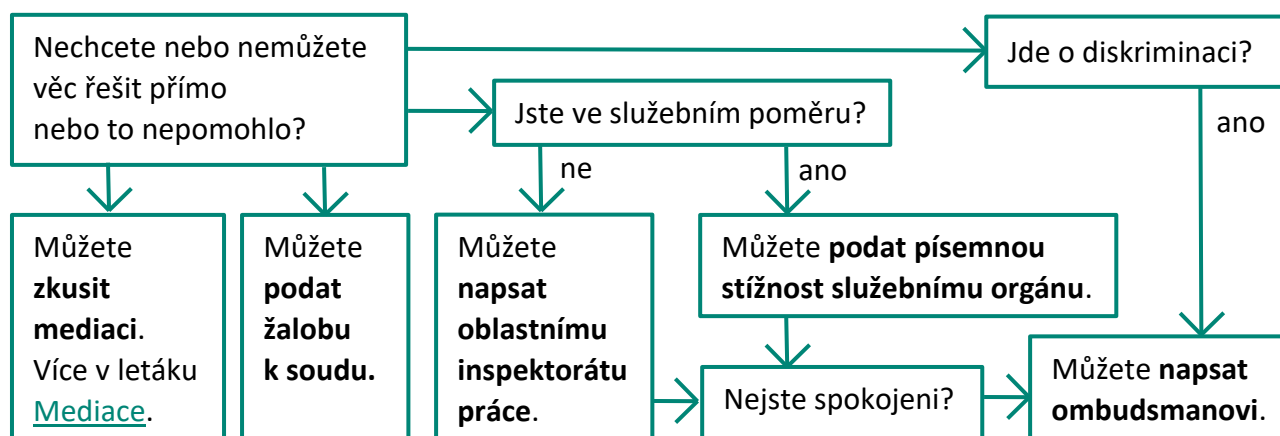
Někteří zaměstnavatelé také musejí zaměstnancům umožnit podat oznámení prostřednictvím **interního oznamovacího systému**, zajistit jeho fungování (přijímání a posuzování oznámení a přijímání nápravných opatření) a určit člověka odpovědného za tento systém. Vedením tohoto systému mohou pověřit i někoho jiného (vně zaměstnavatele).

Pokud zaměstnavatel nezajistí možnost oznámit šikanu, páchá přešůpek, za který jej může postihnout **inspektorát práce**. Můžete mu k tomu dát podnět (i [elektronicky](#) na webu Státního úřadu inspekce práce [suip.cz](#) → *Podání podnětu ke kontrole*).

Pokud zaměstnavateli nebo jeho systému nedůvěřujete, můžete využít také **vnější oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti** na [oznamovatel.justice.cz](#).

Co když věc nemohu (nechci) řešit se zaměstnavatelem nebo to nepomohlo?

Co mám o šikaně napsat inspektorátu práce?

Popište, kdo Vás šikanuje a **jak** přesně (co dělá). **Navrhňte** nebo přímo přiložte **důkazy** (např. e-maily nebo nahrávky) a označte svědky, kteří mohou šikanu potvrdit (např. kolegové z práce, včetně bývalých, nebo klienti zaměstnavatele).

Podnět můžete podat i [elektronicky](#) na webu Státního úřadu inspekce práce [suip.cz](#) (→ *Podání podnětu ke kontrole*).

Pokud šikana mohla být diskriminací, můžete použít [náš formulář podnětu inspekci práce kvůli diskriminaci \(PDF\)](#).

Podnět inspekci práce **nemohou podat zaměstnanci ve služebním poměru**.

Další informace najdete také v letáku [Pracovněprávní vztahy a inspekce práce](#).

Co inspektorát práce udělá?

Inspektorát práce může **zkontrolovat**, zda zaměstnavatel dodržuje pracovněprávní předpisy. Pokud zjistí, že zaměstnavatel pochybil, může mu uložit, aby zjištěné nedostatky odstranil, také mu může uložit pokutu.

Inspektorát práce Vás vyrozumí, zda kontrolu provede, nebo ne. Pokud kontrolu neprovede, měl by Vám sdělit důvody. Pokud ji provede, musí Vás písemně informovat o výsledku kontroly.

Žaloba na soud

Pokud Vás šikanují z důvodů uvedených v antidiskriminačním zákonu (první strana letáku), můžete podat tzv. **antidiskriminační žalobu**, jinak můžete podat **žalobu na ochranu osobnosti**.

Žalobu můžete podat i **proti neoprávněné výpovědi** z pracovního poměru (do 2 měsíců) nebo můžete žádat **náhradu škody**, pokud vám jednáním zaměstnavatele vznikla.

Poradte se s advokátem či advokátkou (zkuste [vyhledávač](#) na webu České advokátní komory [www.cak.cz](#) nebo leták ombudsmana [Právní pomoc](#)).

Jak mi pomůže ombudsman?

Kde najdu víc informací?

Poradí obětem **diskriminace**.

→ na www.ochrance.cz: Potřebuji pomoc → [Cítím se být diskriminován](#) nebo O nás → [Rovné zacházení a diskriminace](#)

v letáku [Diskriminace](#)

Prověří **postup inspektorátu práce**.

→ v letáku [Pracovněprávní vztahy a inspekce práce](#)

Posoudí vyřízení stížnosti člověka ve **služebním poměru**.

→ v letáku [Služební poměr státních zaměstnanců, příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků](#)

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Obecné informace obsahuje také leták [Ombudsman](#).

Zásadní zjištění a závěry ombudsmana hledejte v [Evidenci stanovisek ombudsmana](#) (ESO) na www.ochrance.cz.